

Til eftertanke

Dansk praksis

- Status quo princippet
- Beviset stilling (Justitias rapport)
- Konflikt / samarbejdsproblemer
- Barnets udsagn / modstand / veto-ret
- Ingen tvangsudlevering

EMD afgørelser anerkender dansk praksis

- Nej
- Nej
- Nej
- Nej
- Nej

Belgien <> Danmark

”Bopælsforælder”:	Mor: BE: 60% <> DK: 86% Far: BE: 40% <> DK: 14%
7/7 afgørelser:	BE: 58% (2014) <> DK: 8% (2022)
7/7-5/9 afgørelser:	BE: 67% (2014) <> DK: 28% (2022) – set fra fædres perspektiv
Sagsbehandlingstid:	BE: 30-45 dage <> DK: 3-9 mdr. + reetablering!
Behandling + efterværn:	Viden om sociale/mentale problemer => indsats!

Det belgiske fundament:

- Ligestilling af forældre - også i retsprocessen
- 50/50 som udgangspunkt
- Økonomi: Fordelingsnøgle
- Lovgivning: Frister, rettigheder
- Tværsektorielt samarbejde
- Tværfagligt samarbejde
- Faglighed – i alle led
- Tid er afgørende
- Udviklet 2006-2012 = afprøvet!
- Akut beskyttelsesbehov afdækkes
- Børneinddragelse primært i behandlings- og efterværnsfaserne
- Ingen inddragelse af ikke-fagprofessionelle
- Behandling + efterværn

Kritik fra: Rigsrevisionen, Statsrevisorerne, Folketingets Ombudsmand, Tænketanken Justitia

Udtalelser fra Familieadvokaterne, Dommerfuldmægtigeforeningen: Lovforslag L 66 får ingen retsvirkning

Danmarks manglende indsendelse af rapport til FNs børnekomite - og Norges udeladelse i indrapportering af samværschikane og fremmedgørende adfærd

TID – HANDLEPLIGT – RETSMIDLER – PROGRESSION – OPFØLGNING – EFTERVÆRN – 3. LED - EMD – FAGLIGHED - STATISTIK

Hvad dækker ”få sager” over?

Danmark 2024:

- Over 1.000 skilsmissebørn mister årligt kontakt til en forælder i forbindelse med familieretslige sager som følge af samværschikane, fremmedgørende adfærd og ineffektiv sagsbehandling (herunder brug af status quo princippet).
- Langt over 30.000 skilsmissebørn under 18 år ingen kontakt har til den ene forælder, herunder 23% af skilsmissebørn i alderen 0-3 år (VIVE) - og dermed heller ikke kontakt til denne gren af familien => flere end 130.000 børn/forældre/bedsteforældre berørt.

Perspektivering:

- Over 50% af unge voksne, der under opvæksten mistede kontakt til den ene forælder, forklarede forholdet med den anden forælders modvilje mod kontakt (tysk longitudinelt studie)
- Danske bopælsforældre forklarede barnets manglende kontakt til den anden forælder med
  - 17% det løb ud i sandet
  - 24% der anføres ingen grund
  - 17% den anden forælder havde ikke samværsret (årsag ukendt)
  - resterende 42% angav at den anden forælder ønskede ikke kontaktSFI undlod at spørge samværsforældrene (2004). Man ved således ikke om svarene var retvisende.

Familieretsreformens effekter:

- Stigning på 80% for 87 sager (2022) sammenholdt med reformens estimat. FRH sygefravær 40% over statens gns.
- Stigning i sagsantal på 20% trods fald i skilsmissetal på 20% (2019-2021). Stigning på 52% ”kolde hænder i FRH”.
- En ”mindre” stigning på 39% i omfanget af familieretslige sager, hvor barnets kontakt til en forælder har været afbrudt længere end en måned siden familieretsreformens implementering (VIVE).
- Stigning fra 2017 til 2021 på ca. 5.000 skilsmissebørn (14%), der ikke har kontakt til den ene forælder (VIVE).
  - trods et fald i skilsmisseomfang på 16% i samme periode; fra 15.359 i 2017 til 12.942 i 2021 (Danmarks Statistik).

Delebarnets Vilkår

“Pause”

Kommentar til ministerbesvarelse af spørgsmål 1 vedrørende lovforslag L 66

“Pause” dækker over 1½-2 år eller længere – i barnets mest formative år (0-15 år)

“Pause” medfører internalisering af toksiske stres – samme skadeseffekt som vold

“Pause” omfatter ikke en behandlingsplan; hvem skal gøre hvad, hvornår og hvordan

“Pause” medfører at barnet skal udvise mistrivsel før end at sagen (gen)antages

“Pause” medfører at en forælder skal starte ny retssag = “konflikt” eller afvente barnets mistrivsel

“Pause” medfører at relationer skal genopbygges – fra et skrøbeligt udgangspunkt, idet barnets udgangspunkt er et “breach” uden “repair”

“Barnets bedste” kan ikke bestemmes ud fra 2 observationer af ½-1 times varighed samt 2-4 børnesamtaler af 10-30 minutters varighed uden at der samtidig foreligger en klinisk psykologfaglig udredning af den forælder, hvis kontakt barnet afskæres fra. Dette ihukommende at kun i 2% af sagerne gennemføres en børnesagkyndig undersøgelse, hvis faglighed er så utilstrækkelig at anvendelse er suspenderet i USA.

EMD case I.S. and Others v. Malta (2021) tilsiger at forældrekonflikt og / eller samarbejdsproblemer ikke er tilstrækkelig begrundelse for at “pause” et barns kontakt til den ene forælder, ligesom barnets udtrykte modstand heller ikke er

Relationen til barnets hel- og halvsøskende adresserer svaret ikke – og dermed heller ikke barnets ret til bevarelse af familie-miljø jf. FNs børnekonvention

Anbringelsesområdet er omfattet af myndighedsforpligtelse. EMD påpeger samme

PS Formodningsreglen i forældreansvarsloven §4 a må ikke kunne finde anvendelse uden at inddrage barnets ret til familiemiljø jf. [Institut for Menneskerettigheder](#)

Delebarnets Vilkår

NY Blue-Ribbon Commission on Forensic Custody Evaluations

From Blue Ribbon Commission: “By an 11-9 margin, a majority of Commission members favor elimination of forensic custody evaluations entirely, arguing that these reports are biased and **harmful to children** and **lack scientific or legal value**. At worst, evaluations can be **dangerous**, particularly in situations of domestic violence or child abuse.”

“...harmful to children...”

“...lack scientific or legal value...”

“...dangerous...”

Udvid forsøgsordning for omvendt fodlænke

Delebarnets Vilkår

- I Belgien udstedes **tilhold mod voldsudøvers ophold i eget hjem og nærmiljø**, hvis politiet finder bestyrket mistanke, der kan begrunde dette.
- **Barnet bliver boende i kendt nærmiljø**, mens den voldsudsatte modtager ambulansbistand.
- Dermed kan barnet vedblive med at gå i skole/institution m.m. og dermed **forblive i trygt nærmiljø** frem for ophold i usundt krisecentermiljø.
- Den tilgang kan udvides med at den mistænkte gives **fodlænke** på, hvorved politiet løfter beskyttelsesopgaven. Tilhold kan forlænges ved bestyrket mistanke / højt trusselsniveau.
- Den der udstedes tilhold mod, gives **rettighed til at opstarte familieretlig sag indenfor 2 uger** samt mulighed for ophold på krisecenter.
- Ved behov for vurdering af et akut beskyttelsesbehov for børnenes vedkommende kan der gennemføres **retsmedicinsk screening på en uge**.
- **Derved slipper man helt for anvendelse af krisecentererklæring til brug i familieretlig kontekst.**

Justitsministeriet: Lovforslag om forsøgsordning forventes fremsat i januar 2025, mens forsøgsordningen forventes at træde i kraft den 1. juli 2025.

Ønskeliste

- Videns sessioner: Belgien (Schweiz, Frankrig, evt. Holland)
Tilknytning- og udviklingspsykologi
Arizona / Kentucky: Modeller
EMD case: Malta (efterspillet)
Lyt til de nu voksne børn fra ”Med børnene ...”
- Behandling af familien med samme seriøsitet som var det en anbringelsessag, såfremt kontakten afbrydes
- Retsmedicinsk screening > kræver styrkelse af børnehusene
- Revurdering af sager med afbrudt / skævvredet kontakt siden 1.4.2019
- Efterværn – til alle der som barn oplevede af få afbrudt eller skævvredet kontakt til en ikke uegnet forælder
- Forandringsprojekt: Skilsmissekultur og tabuer
- Sammenhæng: Tværsektorielt + indarbejdelse af perspektiver i 'En barndom uden vold i familien'
- Krav til evidens (uvildigt peer review) + brug af eksisterende viden
- Katalog: Henvendelse af 5.11.2024 + høringssvar 22.8.2024

26. november 2024

Efter 7 års forældremedgørelse begik min hustru 15 årige søn (som er fremmedgjorte over for hinanden) selvmord i forgårs nat. Dette efter at han har kæmpet med psykiske problemer de sidste 7 år. Hun nåede lige at have en kort god videosamtale med ham i foråret 2024, og ganske få korrespondancer på instagram, siden, det var alt. Nu skal hun begrave ham. Hun bliver sikkert ikke inviteret med til begravelsen. Men vi har kontakt med Skanderborg politi og kommune, så hun kan få lov til at se ham efter endt obduktion og deltage i begravelsen.

5. maj 2024

Manglende armlængde, bias og sympati for den fortalte historie afstedkom skævvridning af samvær og tab af forældremyndighed, hvorefter børnenes mistrivsel udviklede sig gradvist. Efter 4 års kamp for at få en kvalificeret uvildig undersøgelse iværksat, viste FKU at fratagelse af forældretid og rolle i børnenes liv var taget på et ufuldstændigt grundlag bl.a. grundet kommunens psykolog og sagsbehandlers tilgang/parti-tagen. Børnenes trivsel er nu vendt, skolegang under optrapning, psykolog/sagsbehandler fyret mens netværksdeltagere bevidner resultatet af forandring af forældreansvar og –tid.

Hvor trykker skoen?

- Sprogbrug
  - Risikofaktorer men ingen tryghedsfaktorer (familie, nære relationer)
  - Psykologisering (dæmonisering): Psykopater, narcissister, personlighedsforstyrrede samt "alt er vold"
- Voldsundersøgelser mangler faglig bund
  - Bias => "ulven kommer"
- Fokus på "fattigdom" og socioøkonomiske forhold som forklaring afleder (VIVE)
- Ensidighed
  - Kun en informant (krisecentererklæring, bevisets stilling, bopælsforælder)
  - Fædre sekundære informanter
  - Man finder ofte alene det man søger efter
- Kig på det bagvedliggende (ansvar, skyld og skam forladt i psykiatrien)
  - Tilknytningsmønstre og tilknytningsforstyrrelser (komorbiditet – fx ADHD, ADD)
  - Mestringsstrategier: Misbrug (alkohol, stoffer, piller), selvskade (børn/unge)
  - Personlighedsforstyrrelse af middelsvær / svær grad
- Aktørers behov for at "beskytte": Identitet, feel god, omgivelsernes anerkendelse
- Aktørers personlige erfaringer: Snubletråde, bias (rolle / kontekst, fortolkning)
- Skævvridning af organisatorisk støtte / inddragelse = blinde vinkler og mørketal
- Hovedparten af ngo'ers tilgang er ikke forankret i ajourført forskning
- Laura Lundy's model for børneinddragelse er ikke funderet i et retsligt perspektiv eller udviklet med en psykologfaglig baggrund; hun er jurist med et rettighedsfokus.

Delebarnets Vilkår

København d. 6. november 2024

Orientering vedr. misinformation angående ”parental alienation” vs. WHO, FN og EP

Hverken WHO, FN eller Europa-Parlamentet advarer mod anvendelse af begrebet ”parental alienation” aka ”forældrefremmedgørelse”

Sådanne udsagn har præget mange hørings svar samt debatindlæg i medierne igennem længere tid.

Det forholder sig imidlertid således:

1. Europa-Parlamentet har ikke advaret mod anvendelse af begrebet

Resolutionen der ofte refereres til, udtrykker en politisk holdning til et emne med relation til EU’s aktivitetsområder.

Bag resolutionen står GREVIO, der er et uafhængigt organ, hvis formål er at overvåge implementeringen af Europarådets konvention om forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet (Istanbul-konventionen).

Det er således ikke Europa-Parlamentet der anbefaler, men GREVIO der har udfærdiget en politisk resolution.

Denne type af dokument opstiller kun politiske tilsagn eller holdninger og er ikke omfattet af traktaterne. Resolutionen er derfor heller ikke juridisk bindende.

Resolutionen lyder *“whereas two of the most prestigious institutions on mental health, the World Health Organization and the American Psychological Association, reject the use of the so-called parental alienation syndrome and similar concepts and terms, since they can be used as a strategy against victims of violence by putting into question the victims’ parental skills, dismissing their word and disregarding the violence to which children are exposed; whereas according to the EDVAW Platform recommendation, accusations of parental alienation by abusive fathers against mothers must be considered as a continuation of power and control by state agencies and actors, including those deciding on child custody.”*

Kommentar hertil:

Begrebet (PAS) er en diagnostiske tilgang, som ikke anerkendes af WHO eller APA. Begge organisationer henviser i stedet til eksisterende diagnostiske koder, der kan finde anvendelse.

Hverken WHO eller APA begrundes afvisningen med *“accusations of parental alienation by abusive fathers against mothers must be considered as a continuation of power and control by state agencies and actors, including those deciding on child custody”*.

Link: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0406_EN.html

Der er heller ikke statistisk belæg for at anvendelse af begrebet i retslig kontekst har nogen effekt. Der er ikke større sandsynlighed for at "vinde" en sag ved at påstå "parental alienation".

2. FN har ikke advaret mod anvendelse af begrebet

I lighed med Europa-Parlamentet har FN ikke udtalt sig på advarende vis imod anvendelse af begrebet. Det har derimod United Nations Special Rapporteur on Violence on Women and Girls. Denne rolle modsvarer på mange måder GREVIOs. Der indsamles udsagn fra alle, der ønsker at bidrage, men disse kvalificeres ikke for hvad angår validitet. Det vil være et betydeligt overlap mellem de, der har rapporteret til GREVIO og til FNs SRVWG.

I FN regi går man så vidt, at man præciserer at rollen er uafhængig af FN, dvs. den repræsenterer ikke FNs holdninger eller positioner.

«Kindly note that the Special Rapporteurs serve in an individual capacity, independent of the United Nations and any other organization or government.»

Der er ikke oprettet en tilsvarende rolle til at overvåge humanitære rettigheder fsvs. Mænd og drenge.

WHO har forholdt sig til "parantal alienation" og "parental estrangement"

WHO har ikke optaget begreberne i ICD-11 idet der ikke er tale om en diagnose.

WHO henviser i stedet til eksisterende diagnostiske koder, der kan finde anvendelse.

WHO's begrundelse for at afvise "parental alienation" går på at begrebet er af juridisk karakter.

WHO anfører "*Parental alienation is an issue relevant to specific judicial contexts.*"

Kilde: <https://www.who.int/standards/classifications/frequently-asked-questions/parental-alienation>

Delebarnets Vilkår har som andre været vidne til, at denne form for misinformation er blevet videreformidlet af en lang række danske aktører. Samme form for kampagne er set internationalt, drevet af en mindre gruppering på uvidenskabelig vis.

Det er stærkt bekymrende, hvis man politisk lader sig påvirke af sådanne kampagner.

Danmark vs. "forældrefremmedgørelse"

At indarbejde beskrivende begreber så som "*fremmedgørende adfærd*" eller "*forældres fremmedgørelse*" giver fin mening i juridisk sammenhæng, idet der beskrives et ønske om en skærpet opmærksomhed på den variant af psykisk vold, som adfærden og resultatet heraf medfører, idet skadespåvirkningen modsvarer udøvelse af fysisk vold, overgreb eller omsorgssvigt, som alle er begreber der er indarbejdet i eksisterende lovgivning.

At undlade at indarbejde en sådan opmærksomhed i lovgivning, vil ikke være en beskyttelse af barnet, ej heller varetagelse af barnets ret til familieliv og bevarelse af familiemiljø.

Behovet for indarbejdelse af sådanne begreber, synliggør også det familieretslige system grundlæggende svaghed; det er udformet som et tvist-system i stedet for et behandlingssystem indlejret i et juridisk system.

I Danmark savnes der opmærksomhed på at "fremmedgørende adfærd" også kan udføres af andre end forældrene.

I Rumænien indførte man i 2024 lovgivning der også adresserede sådanne forhold, herunder præciserede at offentligt ansatte der modarbejder retslige afgørelser enten vil blive fjernet fra sagen eller sanktioneret på anden vis. Samtidig indførte man en passus, der skulle forebygge passivitet ved kendskab til udøvelse af adfærden.

Den rumænske definition lyder:

"I henhold til lovens definition er forældrens fremmedgørelse den form for psykisk vold, hvorved en af forældrene [eller andre personer] bevidst, gennem overlagte eller indirekte handlinger, genererer, accepterer eller udnytter en situation, hvor barnet ender at vise uberettiget eller uforholdsmæssig tilbageholdenhed eller fjendtlighed over for en af forældrene."

Med venlig hilsen

Delebarnets Vilkår